

JDE JEN O PENÍZE ?

Tato otázka byla mnohokrát položena a jest znova a znova opakována v těchto dnech, když se hovoří o Španělsku. Je při tom ustavičně připomínáno jedno slovo: City, název londýnské čtvrti, ve které se soustřeďuje kapitál anglický, a nejen ten, neboť se tam rozhoduje skutečně o problémech majících i nedozírný význam politický. Válka na Dálném Východě a postoj Anglie jest uváděn ve spojitosti s City a stejně i nynější jednání Chamberlainovo o Španělsku. To jsou všechno skutečnosti, jejichž oprávněnost nebude a ani nemůže někdo popírat. City znamená moc nezničitelnou a není málo těch, kteří zastávali a zastávají mínění, že světová válka byla žádána v City. Ale o to se nelíbá přit, jde o to, do jaké míry je současný vývoj událostí závislý na diktátu všemocného kapitalismu, a zda jej neurčují ještě jiné síly.

Anglii běží ve Španělsku o peníze, které tam vložila, ze kterých již dostala a chce v budoucnosti dostati tučné úroky. Běží jí ve Španělsku i o cestu Sředozemním mořem a dále přes Suez, která by byla silně ohrožena v případě, že by jednou Španělsko po skončení občanské války zaujalo vůči ní nepříteľské stanovisko. V anglii věří v konečné vítězství generála Franca a vědí, že k němu napomáhala jednak Itálie, jednak Německo, kteréžto státy nebudou chtít jenom splátky na dluh, nýbrž i vysoké úroky. Rusko, které mělo nemalou účast ve věci občanské války španělské, dnes nechává Barcelonu na holíčkách, poněvadž za politického rozvstvení v Evropě a majíc přátelskou smlouvu s Francií nemůže propagovat revoluci v afrických koloniích francouzských. Rusko a Francie musí dnes však podporovat úsilí Anglie o mír ve Španělsku i z toho důvodu, poněvadž jim jde o to, aby ani Itálie ani Německo nenabýly velkého vlivu ve Sřední Evropě a na Balkáně. To se může zdát divným, ale je to pravdivým.

O velikonocních svátcích byla podepsána dohoda mezi Itálií a Anglií, která vstoupí v platnost po odvolání cizích dobrovolníků ze Španělska. Hospodářská situace Itálie jest neulešněná, potřebuje peněz z Anglie a ráda by i dosáhla určitých výhod na plavbě svých lodí Suezem. Do toho všeho má co mluvit City. Mezi Anglií a Itálií došlo a mezi Itálií a Francií jistě dojde v nedaleké budoucnosti k rozdělení vlivu ve Sředozemí. Německo je z něho vyřazeno a hledá přirozeně náhradu. K pronikání na Východ — stará touha Německa — má sloužit hospodářské ovládnutí Sřední Evropy, v čemž připadá veliká úloha Dunaji. I je možno si dáti otázku: Není v plánu anglické a francouzské politiky, aby Itálie na úkor Německa zasahovala hlouběji v hospodářském ohledu do vývoje sředozemských a balkánských států?

Svého času psal anglický tisk velice sympaticky o konferenci státníků balkánské dohody a o uplatnění se Turecká v ní. Nyní Anglie půjčuje Turecku. Rovněž sympaticky komentoval nedávno jednání mezi drem Stojadinovičem a Cianem v Benátkách. Mluvílo se i o tom, že jest Anglie ochotna podporovat sředoevropské

státy, hlavně Československo, aby hospodářsky neutrpěly v případě, že by je Německo bojkotovalo obchodně. Nemají všechny tyto akce nějakou souvislost? Jistě mají a jsou si toho vědomi i v Německu. Dělá jim

to ostatně nemalé starosti. Dru Schachtovi, finančnímu diktátoru III. Říše se sice podaří to jak se patří pocuchat finanční vědou, ale před tímto tahem Anglie stojí bezmocna. City vyhrává. A bude vyhrávat stále.

Hubert Stavěl:

Padlým u Zborova

Dvacet let ležíte v hrobech tam u Zborova. V pekelné vřavě jste pro vlast a národ měli. Polnice vaše když v útok vám zavručely, blýskl v nich slávy čas, zavýskla doba nevá.

Dvacet let útok váš v srdcích svých národ chová, dvacet let svaly vám ve hrobech práchnivěly. A přece stojíte před námi muži celi, pevný znak k vlasti v dál upřený, beže slova.

Do vojů zvaných armády Brusilovy zárem svým oheň vlti chlti jste, zápal nový. Kdy srdce nepřátel na frontách v mdloby klesla,

polnice vaše, vlast týranou k slávě vznesla. Ať, slyšte! — Nad vlastní polnice zní dál znova! Polnice vaše to, vy padli u Zborova!

Naši u Zborova

-jvk- Před 21 lety zvítězily naše legie — ruští dobrovolníci — po prvé v bitvě, která dala pevný základ zahraničnímu odboji a proslavila čl. vojáky znovu jako chrabré a odhodlané muže — u Zborova. Loni oslavili jsme dvacáté výročí této památné bitvy — my vydáním prvního čísla Svatováclavské Stráže a celý národ s láskou a hrdostí vzpomínkami na první oběti a první průkopníky rakouského odboje. Při budování naší organizace v Cechách připravují i přesnou statistiku katolíků v jednotlivých bojích. Bohužel nepodařilo se mi dosud přimět všechny bratry k vyplnění dotazníků a tak zprávu, kterou zde podávám, nelze nazvat úplnou, ale jen částečnou a snad pobídne i ostatní bratry, aby dotazník vyplnili. Z Moravy nemám vůbec zpráv, ač účast moravských katolíků byla v legiích daleko větší jak v Cechách. Z našich členů z Cech, pokud se mi podařilo zjistiti, bojovali u Zborova, dnes již mrtví, bři Macháček a Záček z Prahy. Z žijících členů jsou to náš zemský místopředseda Pittner, Jira, Krutský, Smid, Hladký, Minařík, Kuřík ze Studence a Kuřík z Paky, Hron, Semerák, Paštálka, Mikeš, Hvězda, Svehla, Rosák, Smetana, Fogl a jistě řada jiných, kteří jsou lidovci a Orli, ale dotazník

nám neposlali a není proto možno podati přesný obrázek o účasti legionářů-katolíků u Zborova. Leč i tento počet svědčí o tom, že legionář-katolíci byli mezi prvními, kteří svoje čestství a lásku k vlasti a národu v duchu svatováclavském projevili a dokazují tak, že odboj neděl se jen v ideích husitských a sokolských, ale že byl spontánním projevem celého národa, že ukázal jeho svornost, jednotu a sílu, kterou jsme viděli i v posledních těžkých dnech.

Byl bych vděčen za zprávy i o jiných bratřech-katolících, kteří bojovali u Zborova, a prosím naše čtenáře a zvláště bratry legionáře, aby to redakci listu napsali. Na příští valné hromadě Zemského Svazu podám přesnou zprávu o účasti našich příslušníků ve všech významných bitvách zahraničního odboje a prosím znovu — vyplňte dotazníky, jedná se o zachování historie a ta musí býti zachována, než legionáři zemou.

Všem, kteří v památné bitvě u Zborova nasadili životy, pro svobodu svého národa, jménem redakce upřímně tisknu ruku a Pán Bůh dopřej jim ještě dlouhá léta zdraví, požehnání a spokojenosti a jménem katolíků za jejich obětí a lásku upřímný dík.

Jos. P. Kříkklava.

Po roce!

Před rokem, k dvacátému výročí památné bitvy u Zborova vyšlo 1. číslo Svatováclavské Stráže. Vydávati jsme jej s obavou, byli jsme varováni o těžkostech s vydáváním časopisu spojených a já se přiznávám, že jsme šli do celé akce nepřipraveni jak technicky tak i redakčně. Bylo nutno překonat řadu obtíží, vše se dělalo amatérsky zdarma a z lásky poslouchiti dobré věci — církvi a státu. Dnes můžeme říci, že jsme počáteční dnem nemoci

překonali, časopis se líbí, o čemž svědčí dvojnásobný počet odběratelů, a celá řada souhlasných dopisů. Svatováclavská Stráž koná svoji povinnost dobře, nebo se snaží za daných okolností a možnosti konati své poslání, na nikoho se neohlížíje, žádná osobní kultúra neslouží, tak jak stáť a národ potřebuje. Jsou spokojeni legionáři (do členských přihlášek zařadila Ústřední jednota čl. legionářů v Cechách otázku, zda se Stráž líbí a nebo nelíbí a všichni čle-

nové odpovídají — líbí) — br. Procházka tlumočil názor řady bratří a napsal: Čtu různé časopisy, ale Svatováclavská Stráž se mi ze všech nejvíce líbí tak, že komu jsem ji půjčil, každý byl velice spokojen, že píšete upřímně a pravdu, všichni Stráž chválí a já sám musím říci, že skutečně ze všech novin jest nejlepší. Jen 2 (slovy dva) projevili nesouhlas, ale odběratelé Stráže nebyli, jsou spokojeni hraničáři, projevují zájem o hraničářskou hlídku a konečně jsou spokojeni všichni ostatní, kteří mají kladný poměr k našemu zahraničnímu odboji a cítí s Cechy — hraničáři — strážci to českého živlu v Henleinovském náporu.

Jsou tu ještě některé nedostatky. Rádi bychom se více věnovali otázkám vojenským, v listě budou míti místo pro své zájmy italsí domobranci, dobrovolci ze Slovenska z r. 1918 a 1919 a já jménem redakčního kruhu prosím naše čtenáře, aby nám o těchto potřebách psali a my rádi jejich řádky otiiskneme. Je nutno soustřediti i všechny účastníky — katolíky domácího odboje a redakce bude vědečna všem, kdož k tomu jakýmkoliv způsobem pomohou, abychom účast katolíků v revolučním dění za svobodu a to jak v zahraničí tak i doma mohli zachytiti a nezkradenou a pravdivou historií zachovat i příštím generacím. Napište nám proto každou vzpomínku i každý moment, který měl určitý vztah k našemu osvobození a zvláště účast katol. činitelů.

Ze se Stráž líbí svědčí i ta okolnost, že články Stráže byly často citovány jinými časopisy, denním tiskem a vyvolávali určitý ohlas, což se týdeníku stane malokdy.

V této své činnosti budeme pokračovati i nadále a prosíme všechny o spolupráci a dopisování, zvláště br. legionáře prosím, aby své vzpomínky z legií at už smutné aneb veselé, je to — a budoucnost teprve ocení — největší a nejslavnější kus dějin českého národa, že čl. vojáci prosí takřka celý svět a to s vítězným praporem svobody svého národa — a legionáři katolíci mají povinnost k příštím generacím tuto historii zanechat v duchu tradice tisíc let staré a stále svěží — svatováclavské.

A na konec prosbu ke všem! „Stráž je časopis vydávaný z lásky k věci, bez podpory a dotací, odkázán jen na své čtenáře, kteří nebudou čísti na dluh, ale budou list vás předpláceti a starati se o jeho rozšíření. Pezměte si každý za úkol získati jednoho platícího odběratele. Letos jest jubilejní rok republiky, ukažte, že si našich zahraničních bojovníků vážíte a ctíte, snažte se rozšířiti mezi ostatními katolíky idee, které vedly k dobrovolnému nabídnutí života a krve pro národ a jeho svobodu a získajte každý jednoho odběratele Svatováclavské Stráže, která tyto idee žijí v čl. veřejnosti a soustřeďuje věrně Cechy pod tisíciletý prapor Svatováclavský. Napište nám každý adresy katolíků, jimž bychom mohli časopis zaslati na ukázkou, sděluje nám adresy legionářů katolíků a vybičejte je k členství u jejich katol. organizace Ústřední jednoty a vy všichni staňte se členy Jednoty přátel. V nynějších těžkých dobách bude to nejlepším důkazem lásky k republice — republice svatováclavské.“

Na co by se nemělo zapomínat

21. května a následující dny vyrojily se lidem městských lidí touhy po co nejvyšším obstarání jakýchkoli potravin a sice mnohde v takovém množství, že to až zaráželo. Výhoda zde byla v tom, že potraviny bylo a je více než dostatek a tak se nemohly naprosto klást přirozené meze lidské fantazii. Co se v těch dnech u jednotlivých rodin nakoupilo, připomenu jen několika případy. Tak jistá úřednická rodina na Smíchově koupila 100 kg rýže a 100 kg mouky — jiná 40 kg cukru a 60 kg sádla — další 30 kg salámu — slaniny, spousty zeleniny, hrachu, krupky, másla atd. Díky přirozenému stavu zásobovacím ve velkých městech mohli si koupiti a také si koupil, kdo co chtěl. A tu jsem právě u okolností, kterou nutno pranýřovati. Občanstvo má býti soustavně připravováno vhodnou, třeba takovou vnitřní propagandou, i na takové případy, kdy by mohlo opravdu dojít k určitým zásobovacím poruchám, vyloučením zbytným a občanstvo v prvé řadě poskozujícím. Taková akce dotkne se samozřejmě několika hospodářských odvětví — peněžních ústavů — ob-

chodníků — prvovýrobci i průmyslníků, a proč, když je všeho dost, až mnohdy nevíme, co s tím. Předpokládám proto nutnost cílevědomě zásobovací politiky. Jak? Nutno se podívat na naše poměry za posledních 5 až 6 let. Ceny zemědělských výrobků jsou zruinovány jen proto, že není dostatek odbytí. Dnes dostává rolník za mléko plnotučné 65 haléřů, hovězí dobytek platí 2.70—3.20 za kg, za vepře platí fezník Kč 7.— za kg mrtvé váhy — co stojí vejce atd. atd. — nad tím se nutno zamyslet a uvážiti, jak učiniti přítrž a pomůžeme ihned na několika stranách. Dnes je na prodej tisíce kusů hovězího dobytka, nebylo by dobře tento přežití a vhodně jej zkonserrovati — totéž můžeme učiniti s ostatními zemědělskými produkty, představujícími nezbytné živiny pro občanstvo. Ovšem konserrování by se muselo dít alespoň tak, aby hodnota konservy rovnala se

konservě vojenské a ne, aby byl poněkud za chvíli hlad. Prostě svědomitě. Nutno však občanstvo, zvláště v městech, na konservy postupně připravovati — ke konsevám je dosud nedostatek důvěry, hlavní důvod je však v tom, že se hodnotou nerovnájí konservám vojenským. Kdo na příklad jedl vojenskou gulášovou konsevu, tak již doma guláš nejí, neb jsou doma rámsy. Když by si tedy občanstvo zvyklo takto se zásobovati, uvažeme jen, jak bude odpomoceno zásobování v dobách jakýchkoli. Veškeré živiny, které tělo lidské potřebuje, lze konserrovati, proč tedy se v této věci něco nepodnikne? Pomocí konservy může být rodina pohodlně živa několik dní bez obchodníků — nehlédě k snadné možnosti přenosné a i po několikaleté době stále ve stavu požívání přípustném (požitelném?). Co však budete dělati se 100 kg mouky neb rýže atd. atd.

To jsou otázky jistě důležité a nutno se jimi bezodkladně zabývatí. — a.

Zaplatil jsem předplatné? — Složenky byly přiloženy k minulému číslu. I já slibuji, že získám Svatováclavské Stráž jednoho nového odběratele poněvadž se mi časopis líbí a souhlasím s jeho vlasteneckou tendencí.

Také propagace

V pohnutých dnech, jež vyvrcholily 21. květnem, viděli jste všude i v české Praze bílé punčochy, nahá kolena a dirndly. O kráse těchto krojů (o nahých kolenech, jež nejsou hezká u děvčat, natož u mužů) — ani nemluvíme, ale napadá mi cosi jiného. Je s podivem, že při kráse a jedinečnosti našich krojů nenajde se nikdo, kdo by na takovou propagaci vzpomněl. A jak by to bylo pěkné, ukázat světu, co máme, co je u nás zachováno po předcích. Národ, který si zachoval takové kroje, nemůže být práve mladý. V jeho krojích je tradice, jasně mluví k nám o bohatství

a duševních pokladech našeho lidu. Který národ se může pochlubití tak půvabnými kroji? Vezměte kterýkoli z českých: pletenský, taborský, blaťácký, chodský, holeslavský či hradecký, nebo moravské a slovácké kroje, každý je jiný a přece každý je náš. Bylo by si jen přát, aby každý z nás oblékal při slavnostních příležitostech kroje, abychom světu ukázali, co je u nás pěkného. Byla by to ta nejlepší propagace našeho národa — důkaz jeho pohody, poněvadž jinak nemohly se zroditi ty kroje živých, jásavých barev, jež v každém budí radostnou náladu a nadšení.

Leták holandské letecké dopravní společnosti zdobí děvče v našem národním kroji. Proč to nemůže býti u nás? Proč nemůžeme k srovnání s neukvěsnými dirndly postaviti naše kroje? Nemůže být přece obavy, že bychom v kritice světa neobstáli. Vždyť Čech a vše co bylo české mělo vždy ve světě určitou váhu a dobrý zvuk, vzpomene jen našich umělců, hudebníků, řemeslníků, dělníků atd. atd. I naše kroje doposud vyšly vždy vítězně, zvířely by i nyní nad vtíravým dirndlem a nahými koleny.

Anna Čížovská.

Vládě Československé republiky v Praze

Podpešané legionářské organizace dovolují si předložiti vládě Československé republiky následující memorandum o neutěšených hospodářských a sociálních poměrech legionářů a prosí ji, aby provedením opatření ve smyslu jejich odůvodněných žádostí přispěla k usnadnění sociálního a existenčního postavení legionářů. Legionáři ocitli se v těchto neutěšených existenčních a sociálních poměrech zpravidla následkem zmenšené pracovní schopnosti, která je důsledkem válečných útrap a zranění, i následkem méně příznivých poměrů, za kterých po návratu do vlasti vstupovali do občanského života. Odhodláváme se k podání těchto žádostí s největším sebezapřením, ale u vědomí, že jsme svou činností dostatečně prokázali, že máme porozumění pro situaci státu a že jsme vzdávky zdůrazňovali, že od státu není možné jen žádat, ale že je zapotřebí být pohotoví i k nutným obětím. Odhodláváme se k podání těchto žádostí také u vědomí, že provedení opatření námi požadovaných neznamená pro stát takové zatížení, aby pro něj nebylo užnosné i v době jeho dnešní tísně. — V mnoha případech jde o to, aby bylo vráceno legionářům to, co jim bylo jednou přiznáno a potom zase odňato nebo není prováděno, v jiných případech jde o opatření, která jsou odůvodněna nejen hledisky mravními, ale i zásadami sociální a občanské spravedlnosti.

Obsah našich žádostí je tento:

1. a) Zákonná úprava a zajištění existence legionářů-invalidů a pozůstalých po padlých a zemřelých legionářích na podkladě iniciativního návrhu poslance Vojtěcha Holečka a druhu (tisk poslanecké sněmovny NS číslo 483 z 27. května 1936).
- b) Aby v jubilejním roce republiky a ostatními ustanoveními o legioná-

řích byla také vyslovena amnestie pro ty legionáře-invalidy a legionářské důchodce, kteří v důsledku odsouzení trestního nároku na zaopatřovací požitky.

2. Sociální zajištění legionářů a pozůstalých po nich (nezaopatřených vdov a sirot), kteří jsou bez své viny nezaměstnaní, práce neschopní a bez jakéhokoliv zabezpečení pro případ nemoci, invalidity a stáří, dále legionářů důchodců sociálních pojištěných a bratrských pokladnic tím způsobem, že jim bude z prostředků státních zákonem zabezpečena výplata měsíčního důchodu ve výši nejméně Kč 300.—, po případě jim bude na tuto částku doplňován jejich dosavadní důchod a k tomu příplatek Kč 30.— na každé nezaopatřené dítě do stáří 18 let.
3. Umožnění legionářům, zejména samostatně podnikajícím, soustředění jejich dluhů a přeměnění dluhů krátkodobých na dluhy dlouhodobé, které by mohli spláceti přiměřeně výnosu svých živností, nejvýše asi 5%, čítaje v to umořování i úrokování dluhu.
4. Vydání vládního nařízení k legionářským doložkám v paragrafu 2, článku II. zákona ze dne 19. července 1934, číslo 117 Sb. z. a nař., a v paragrafu 3, článku IV. zákona ze dne 3. července 1936, číslo 200 Sb. z. a nař., a doplnění paragrafu 2, článku II. zákona ze dne 19. července 1934, číslo 117 Sb. z. a nař., v tom smyslu, aby jeho ustanovení se vztahovalo také na nápad důchodu invalidních. Dále obdobně hodnocení legionářské služby při chýstané novelisaci zákona ze dne 9. října 1924, číslo 221 Sb. z. a nař., o pojištění zaměstnanců

pro případ nemoci, invalidity a stáří ve znění vyhlásky ministerstva sociální péče ze dne 25. července 1934, číslo 189 Sb. z. a nař., a při chýstané novelisaci zákona ze dne 10. června 1925, číslo 148 Sb. z. a nař., o pojištění osob samostatně hospodářících pro případ invalidity a stáří.

5. a) Dodržování legionářského zákona ze dne 24. července 1919, číslo 462 Sb. z. a nař., v tom směru, aby legionáři byli přijímáni na u-
prázdňená místa ve státních i jiných veřejných službách, po připadání i na místa v podnicích státem podporovaných a v těch, jež pracují pro obranu republiky, dále také v akciov. společnostech, v nichž má stát většinu.

b) Aby vláda republiky nařídila úřadům, jež přijímají zaměstnance do služeb státu a státních podniků, aby nezamítaly uchazeče legionáře jen proto, že dovršili 45. rok věku, nýbrž aby si vyzhádaly v urychleném řízení u centrálních úřadů povolení podle § 2. služební pragmatiky a předpisu obdobných. Při tom ať vláda upozorní ústřední úřady, aby při udělení tohoto povolení postupovaly vůči legionářům s největší blahovůlí.

c) V zájmu urychleného řízení by bylo, aby centrální úřady daly výjimečně generelní povolení podle § 2. služební pragmatiky a předpisu obdobných všem legionářům, uchazečům o místa ve veřejných službách, kteří jinak vyhovují podmínkám pro přijetí, třeba jen vzhledem k vládnímu nařízení ze dne 30. prosince 1920, číslo 12 Sb. z. a nař. z roku 1921.

6. Aby legionářům byla zkrácena, ev. proměněna čekatelská nebo ji narovně postavená služba při ustano-

vení legionářů úředníku, zřízení, pomocnými zřízení, oficianty a pod.

7. Aby legionářská služba byla hodnocena tak, jak to předpisuje zákon ze dne 24. července 1919, číslo 462 Sb. z. a nař., a to jako efektivní služba pragmatikální všude tam, kde služební doba je podmínkou nějakých výhod a práv. V té souvislosti jest také směrodatným ustanovení zákona ze dne 19. prosince 1934, číslo 279 Sb. z. a nař., jakož i důvodová zpráva rozpočtového a branného výboru poslanecké sněmovny Národního shromáždění (tisk poslanecké sněmovny N. S. číslo 2.784-1934).

K vůli snázdám přehledu opakujeme své žádosti, k nimž připojujeme i odůvodnění, jak následuje:

I. Zajištění legionářů-invalidů a pozůstalých po nich.

1. a) Žádáme zákonnou úpravu a zajištění existence legionářů-invalidů a pozůstalých po padlých a zemřelých legionářích na podkladě iniciativního návrhu poslance Vojtěcha Holečka a druhu (tisk poslanecké sněmovny N. S. číslo 483 z 27. května 1936).

Odůvodnění:

K důvodům, uvedeným v důvodové zprávě k tisku poslanecké sněmovny Národního shromáždění číslo 483 z 27. V. 1936, jestě uvádíme:

Až do roku 1922 nebylo vůbec nikde a nikým vzpomenu ani pamatováno na legionáře-invalidy. Tito byli posuzováni právě tak, jako invalidé bývalé rakousko-uherské armády, ovšem s tím rozdílem, že o legionářích invalidích rozhodovali lidé, neznající mimořádné poměry zahraničního vojenské služby, kdy na příklad nebyla možnost léčení, byl nedostatek lékařů, léků, instrumentů atd., ba dokonce i vyškvtování se čízkrajných chorob do té doby našim lékařům prakticky neznámých. Dale tu půsila také obava legionářů léčení se anebo odejiti do nemocnice v době boju, aby nebyli podezříváni z nestatečnosti, což zhoršilo nebo nechalo trvale následky nemoci, která při možnosti řádného léčení byla vyléčitelna.

Teprve zákon ze dne 17. února 1922, číslo 76 Sb. z. a nař., ustanovením § 81 a prováděcí nařízení ze dne 6. října 1923, číslo 186 Sb. z. a nař., přiznaly výlučně vojenských osob z povolání invalidům legionářům, avšak jenom těm, kteří se stali nezpůsobilými vojenské službě službou v čs. zahraničním vojsku, tedy jen pro poruchu (poškození) zdraví, která vznikla anebo se zhoršila službou v čs. legiích. Pro získání takového invalidního zaopatření stanovil tento zákon pro legionáře invalidy těžší podmínky, než stanovil pro invalidy z bývalé armády rakousko-uherské, zaopatření dle tétoho zákona, neboť tyto byli zaopatřováni bez omezení vzniku vad z války, kdežto legionáři s omezením a s povinností prokázat vznik vady, vyskytly-li se o vadě pochybnosti.

Nato ministerstvo sociální péče vydalo vypo-
ně ze dne 15. května 1922, č. j. 14.168/B-22, o předávání legionářů invalidů do kompetence ministerstva národní obrany, ve kterém upozornilo, že se setkal s nesprávným náziráním na legionáře invalidy, kteří podle nového vojenského zaopatřovacího zákona neobdrží zaopatřovací požitky. Uvedlo totiž, že není správný názor, že tyto legionáři invalidé zůstanou v péči ministerstva sociální péče a zdůraznilo, že i tyto příjdou do kompetence ministerstva národní obrany a nebudou-li při nové vojenské prohlídce uznáni, pozhudou též nároku na požitky válečných poškozených.

Tak vznikla kategorie invalidů-legionářů, kteří utrpěli zranění neb získali chorobu před vstupem do legií či po návratu do vlasti, ale neměli nároku na požitky. Tomuto nespravedlivému stavu mělo býti zdanlivě odpomoceno paragrafem, konanou teprve dne 22. ledna 1924 (ve vojen-ké pensijní likvidaci), kde bylo ujednáno, že v případech, kde MNO. péči o bývalé legionáře nepřevzalo, jest tyto podrobti revizní prohlídce, aby bylo zjištěno, zda snad poškození, utrpěné mimo službu v legiích (před vstupem do legií nebo po 31. XII. 1919), nezakládá u nich nárok na důchod podle zákona ze dne 20. února 1920, číslo 142 Sb. z. a nař., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 30 Sb. z. a nař. To mělo za následek posměnění výnosu ministerstva sociální péče ze dne 16. V. 1922. (Pokračování na str. 4.)

Teplice-Šanov

Pohyb obyvatelstva v měsíci květnu. Narodilo se 63 dětí. 32 mužského a 31 ženského pohlaví: Jiří Koula, Antonín Benda, Stanislav Vůjta, Zdeněk Štros, Vladimír Born, Jaroslav Radil, Milán Metelík, František Kraus, Jiří Pecha, Eva Navrátilová, Helga Součková. Jeden pár dvojčat. 6 dětí nemanželských. Zemřelo 53 osob. 31 mužského a 22 ženského pohlaví: Zlochová Anna, JUDr. Karel Chaloupka, okr. soudce, Stanislav Janatka, Františka Cernochová, Marie Payerlová, Jiří Jelínek. Oddáno bylo 16 párů, z nich žádný český.

Z okolí Teplic

Koštiny u Teplic.

Spojenými silami všech českých stran se podařilo v naší obci, kde již po léta se vede úporný zápas o českou většinu, prosadit volbu českého starosty. Zvolen byl 22 hlasy národní socialisty Václav Diepold, který již dříve starostou býval, druhým náměstkem zvolen byl komunista Václav Tikalský. Henleinovi, když viděli, že se svými 14 mandáty starostu neprosadí, uplatnili nárok na prvního náměstka a zvolili Otta Mullera. Do rady byli zvoleni za české spojené strany Josef Havelka, za sociální demokracii Theodor Kiesinger, za nár. socialisty ještě Václav Pugner a Josef Zetka. Henleinovi podali proti volbě protest, protože volební komise jim přiznala jen 4 zástupce do rady místo očekávaných pěti. Záleží jen nyní na svorné spolupráci všech českých zástupců, aby český ráz naší obce nebyl již nikdy ohrožen a aby česká většina na radnici dokázala, že dovede také obec spravovat ke prospěchu všech jejích občanů.

Státotvorné německé strany. U nás v pohraničí se říká: Němec vždycky zůstane napřed Němcem a pak teprve jest také sociálním demokratem, nebo něčím jiným, třeba také československým občanem. Teď po volbách jsme měli nejlepší příležitost se o tom přesvědčit. České strany všeobecně vykazovaly přírůstek hlasů i mandátů a tvořily tak jedinou silnější protiváhu proti straně Sudetoněmecké. Pomocí státotvorných tak zvaných stran německých mohly snadno na mnoha místech dosáhnouti míst prvních či druhých náměstků starosty. Německým sociálním demokratům na 80% voličů přeběhlo k Henleinovi, zůstali jim jen žalostné trosky, vykazující ponějvíce sotva dva neb tři mandáty, za nimi pokulhávající komunisté, židé si udržely svou vládu. Všem těmto stranám v Německu odzvonily, v Rakousku je stihl stejný osud, jen československý stál jim dopřeva demokratické svobody. Měl-li by být Henlein diktátorem su-

České dítě patří do české školy

Ti čestí rodiče, kteří si tohle dosud neuvědomili, mohou a musí se tomu teď naučit od Němců. S obvyklou, jen snad u nás v Československu možnou drzostí vybízejí henleinovské noviny německé rodiče, aby své děti vzali z českých škol a nechali je zapsati do německých. Přibude tím německých tříd, rozmnoží se počet zaměstnaných německých učitelů, uměle zakladané české školy v pohraničí stanou se zbytečnými. A k čemu prý se německé dítě má učit česky? Vždyť za ním stojí osmdesátimilionový národ, s německou řečí dostane se po celém světě, znalost české řeči ani v československé republice není nutná. Jak vidno, jest to smělá řeč. Snad za několik let budou dnešní děti naříkat na své rodiče i na jejich špatné rádece, až bez znalosti státní řeči marně budou shánět místo a zaměstnání, ať ve státních úřadech, ať u soukromých podniků. Naše školy namnoze si oddychnou. Ty děti, které k nám z německých škol přicházely, bývaly z veliké části takové, že se jich německí učitelé rádi zbavovali. Špatné známky z mravů i z pilnosti přinášely s sebou. Kážeň na škole rušily, ostatní žactvo v prospěchu zdržovaly, v poslední době i henleinovštinu do školy zanašely. Stal se případ, že před náboženskou hodinou při české modlitbě několik německých kluků nahlas spustili modlitbu německou. Budou-li české školy od tohoto přelevle očistěny, není třeba čeho lito-

vati. Ale jest třeba promluvit i duše českým rodičům, aby jednali právě tak uvědoměle jako Němci. České dítě patří do české školy. Nenechte je mrzačit v německé přelevárně, kde se vám za několik let odnárodní, že se bude za vás i za vaši řeč stydět. V české škole naučí se rovněž cizím jazykům, pokud jich bude v životě potřebovat, ale naučí se především správnému užívání vlastního jazyka, a naučí se hlavně milovati svůj jazyk, národ i svůj stát. Čeští rodiče buďte důslední! Henleinův rozkaz platí také vám. Ani jedno české dítě do německé školy. Přišla německá matka s nářkem. Na prázdniny dávala vždycky děti do Cech, aby se učily česky, sama měla několik českých dětí na bytě, které se u ní učily německy. Letos psala aspoň na deset míst, ale odevšad dostala zápornou odpověď. Rodiče se bojí za nejistých nynějších poměrů své děti poslati do sudetoněmeckého území. Ani jim toho neradíme. Proto také jsme přestali zprostředkovávat výměnu dětí na prázdniny. Také jeden důsledek henleinovských štvánic, nad nímž zaplácne mnohá německá rodina, která aspoň o prázdninách měla na bytě české děti a z nich žila. Když německé dítě se nepotřebuje učit česky, české bez němčiny se také obejde. Ale ať nám zas nepřicházejí Němci s nářkem a se stížnostmi, až jejich žádosti o přijetí do státních úřadů budou odmítány pro nedostatečnou znalost státního jazyka.

detoněmeckého území, vedlo by se jim tu stejně jako pod Hitlerem, ale to nic nevádí. Ať sociální demokraté, nebo komunisté či židé, napřed jsou Němci, proto zásadně odmítají sdružení s českými stranami pro volby starostů. „My Němci přece nebudeme v německém místě volit Čecha za mistostarostu,“ jest jejich obvyklá odpověď. Výjmkou čini jen v tom případě, když čeští zástupci třeba počtem několikrát silnější se uvolí voliti soudruha Němce, jako se stalo v Duchcově, kde českými hlasy byl zvolen za starostu zástupce dvoumandátové strany, německý sociální demokrat. Naše národní brost však nám

brání, abychom podobně ponižující nás sdružení uzavřeli, poraženým německým soudruhům na nohy pomáhali a své těžce dobyté národní pozice zaprodávali. Také židovským spoluobčanům připomeneme v pravý čas jejich státotvornou loyaltitu k československým stranám po volbách.

Také incident nebo utiskování Němců. Co si sudetoněmeckí občané republiky dovolují, přesahuje již všechny meze. Byli jsme upozorněni, abychom dávali pozor na desetikorunové bankovky, protože v hořenin rohu vpisují Henleinovi mezi písmena S a P jejich d, takže

to vypadá SdP. Na poštovní známce přemaloval Henleinovec obličej prezidentův tak, že měl úplně podobu Hitlerův. Klempř jeden vyráběl Henleinovcům hákové kříže jako jehlice, ale tak malinké, že jen úplně zblázna byly k poznání. Státní policie učinila v jeho dílně prohlídku, odvedla ho do vazby a učinila údání. Jeho žena, ze strachu jak to dopadne, se oběsila. Ale to ovšem má na svědomí republika, která Němce pronásleduje a uskuje. Teď ovšem dodatečně, podle německého tisku, sebevražda měla jiné příčiny.

V cizích službách jest takový katolík, který své úspory ukládá u ústavů katolickým nepřátelských. Každý čtenář našeho časopisu koná svoji povinnost a své přebytky světuje záložně Hermes.

Čtenáři, jsi vkladatelem záložny Hermes?

Ne? Proč své úspory ukládáš v nepřátelských ústavech.

Alkohol nepřítel. V obci Matěj Ujezd u Teplic bydlel Karel Loos, 34letý kočí, se svou starou matkou, jejímž byl jediným živitelem. Jednoho večera holdoval alkoholu více než snesl. Alkoholem zmomen zapíchl v noci kolem druhé hodiny do vozu a jel do suchty Union ve Starých Venečích, kam častěji jezdival pro uhlí. Dvůr před kanceláří byl samozřejmě ještě zavřen, ale Loos přelézal plot a chtěl si otevřít závoru. Štáblem probudil manželku nočním hřídáče, která upozornila muže, že se do dvora dobývají lupiči. Hřídáč, rozespáný, uchoopil pistolí, vyšel na dvůr, spatřil člověka, který po něm napřáhal ruce a v domnění, že jest to opravdová lupič, ho zastřelil. Matka ztratila svého živitele a ubohý hřídáč, který byl s Loosem spjateln, byl zatčen a odveden do vazby. Pohřeb zastřeleného byl velikým projevem Henleinovy síly v obci. Veliké množství lidí, mužů i žen, turnéř v krojích a s SdP praporem, zúčastnilo se pohřbu, při kterém, ačkoliv byl církevní, nikdo z účastníků se neznemohl křížem, ale všichni na rozloučenou zdvihali ruce k německému pozdravu.

TISKOPISY

TELEFON 216-24

VŠECH DRUHŮ, MODERNĚ
PROVEDENÉ, V DOBĚ NEJ-
KRAŠTÍJŠÍ DOBĚ TISKÁRNA

VLAST-A. DANĚK, PRAHA II., ŽITNÁ 26

Domínik Matějka

Z Rakouska ke Slovanům

(Pokračování.)

Po nočním pochodu přišli jsme 27. září do ležení baráků, na nichž bylo vidět stopy po několika bitvách. - Zde stáli jsme tři dny a vzpomínali, jak doma slaví svátek svatého Václava. Zde byla ještě na poli pšenice, na níž páslí jsme koně. Pod malou strání bylo ve skále vytesány otvory jako jeskyně pro mnoho mužů. - Z těch doupat bylo těžko vyhnati Němce i dělostřelbu. V jeskyni byly židle, stoly i peřiny, což sem Němci nosili z vesnice.

1. října přišli jsme do vesnice Savigne a rotý postoupily kupředu a v noci za prudké dělostřelby vezli jsme za nimi jidlo. - Druhý den byl jsem sám s vozem a již jsem se dozvěděl o kapitulaci Bulharska. 3. října jeli jsme přes Jouchery a Němci stále ustupují. 4. října jeli jsme přes řeku Vézl po prozaičném mostě. 5. a 6. října byla rota s kuchyní vpředu, my zůstali v lese. 7. října přijeli jsme do Remeše a rotý odjely v automobilech. - Zde viděl

jsem též poškozenou krásnou katedrálu.

Na to 10 a 11. byli jsme v Murelone a spali v kavárnách 10 m pod zemí. V noci na 12. října byl pochod do Somme. Silnice byla zničena, na mnoha místech ohromné jámy od min, že by se do nich celý dům schoval. Kolem takových jam byla půda urovnána, položeny dřevěné pražce na konci spojené a po nich se jezdilo. Tuto noc jeli jsme více po dřevě než po tvrdé půdě a pro to nebylo vidět krajinu. V lese nad městečkem byli jsme dva dny. 14. října byl jsem určen odvéztí přebytečné věci, hlavně pušky, do Suipu (Svip). V poledne dal br. rotný rozkaz k odjezdu, abych se do večera vrátil, je prý to 15 km. Za městečkem na křižovatce silnic stál voják s páskou na ruce (polní četník) a za žádnou cenu nechtěl nás pustiti po přímé silnici do Suipu. Tato silnice byla vyhrazena jedině pro automobily dovážející zásoby ze Suipu. Nežbylo než jíti po silnici vlevo, kde jsem se dostal do trapné situace. „Hindenburgova linie“ zanechala tu ohromnou spoušť. Země rozkopána v hloubce 2 metry, přehážena, propletena osnatým dřátem a kůly po zákopech. Silnice byla tak zničena, že

ji nebylo možno rozeznati. Tu a tam ležely různé náboje i miny ještě nevybuchuté, stačil náraz kopytem koně nebo náraz kola a mohla nastati exploze, i trosky děl a tanky bylo vidět.

Bratr mě doprovázející znal cestu, ale po přímé silnici a když se již blížil večer a cesta vedla stále směrem od Suipu, tu docházelo nám rozum, jak dostati se na pravou cestu. Bylo již zero, když jsme přijeli ke hřbitovu, jehož zeď byla srovnána se zemí, ale hroby byly nepoškozené. - Natrhal jsem zde trochu trávy pro koně, neboť byli unaveni a dal jsem jim trochu vody ze studně. Pak teprve dostali jsme se z „Hindenburgovy linie“ na silnici vedoucí ke Suipu. Tato silnice nebyla již poškozena a tři vojáci, které jsme potkali, řekli nám, že máme do Suipu 15 km, tedy tak daleko, jako jsme měli, když jsme v poledne vyjeli. Před půlnocí jsme dojeli do města již nepoškozeného a mohli jsme najíti velitelství 53. brigády, k níž jsme patřili. Tříkrát projeli jsme městem až konečně potkali jsme našeho vojáka, který nás dovezl do baráků za městem, kde bylo skladiště, a vše jsme složili. Na zpáteční cestu nebylo pomysle-

ni, byli koně unaveni a hladovi a po tmě by nebylo možno Hindenburgovu linii přejeti, měří přes ni cesta po přímé silnici 10 km. Dal jsem koně do baráku, přinesl starý slávník, roztrhl jej a koně chrupali slámu. Našich několik bratrů dalo nám chléb a my ulehli na zbytek noci. Ráno sotva že se rozednilo, vyjeli jsme, projeli městem a tu zase stál polní četník a nechtěl nás pustiti po přímé silnici. Co můj průvodčí vyjednával s četníkem, popobídl jsem koně a prostě jsme ujeli. Silnice vedla kolem lesa, z něhož za chvíli vystoupil jiný četník a zůstal státi před koňmi, byl ještě hodný, že nás nevrátil zpět, ale museli jsme jíti polní podle silnice, kde byla blávitá cesta rozjezděná a všude nebylo možno jíti, tak jsme vjeli zase na silnici. Kol 10. hod. přijeli jsme do lesa na včerašší tábořiště, kde zbyla po našich jen hromádka močích věcí a jeden bratr mně pomohl věci naložit a br. četař Zakavec dělal průvodce na dalším pochodu za rotou, kterou jsme dostihli asi ve 3. hodině odpoledne. Kolem cesty ležely mršiny Němců. Ubytovali jsme se zase v lese nad vesnicí, v níž bylo nádraží, které Němci silně odstřelovali.

Vládě Československé republiky v Praze. (Pokrač. ze str. 2.)

č. j. 14.168/V-1a-22. (Výnos MSP ze dne 7. března 1924, č. j. 7.607/V-1a-24).

Tak došlo k rozdělení invalidních legionářů na „invalidy-legionáře“, přijaté do péče ministerstva národní obrany, a na legionáře jako „invalidy nelegionáře“, přijaté do péče ministerstva sociální péče, resp. zemských úřadů pro péči o válečné pozůstatky.

Dnes je stav takový, že ze všech přihlášených legionářů invalidů bylo jich do péče ministerstva národní obrany převzato jen asi 1.250, kdežto ostatních několik tisíc legionářů invalidů raněných, nemocných a tuberkulózních jest ponecháno v péči zemských úřadů pro péči o válečné pozůstatky, tedy mezi invalidy bývalé rakousko-uherské armády.

Lhůta pro podávání přihlášek k lékařským prohlídkám o invalidní důchod válečných invalidů z řad bývalé armády rakousko-uherské končila podle ustanovení § 28 a 29 zákona ze dne 20. února 1920, číslo 142 Sb. z. a nař., dne 16. března 1921, po případě 31. prosince 1923. Proto nebyly přihlášky invalidů legionářů, podané včas podle zákona ze dne 17. února 1922, čís. 76 Sb. z. a nař., (do 30. listopadu 1925) považovány za včas podané u zemských úřadů pro péči o válečné pozůstatky a byly odmítnuty jako opožděné podané. Tímto rozporům v zákonech byli mnozí invalidi legionáři opět těžce poškozeni a ponecháni s prokazatelnou válečnou újmou na zdraví bez zákonného zaopatření.

Pozdní navrat do vlasti a dlouhá doba řízení u vojenské správy, jež nakonec končí zamítavým rozhodnutím, po kterém teprve nastalo řízení v oboru ministerstva sociální péče, způsobily, že tyto legionáři invalidi přicházeli před komise zemských úřadů pro péči o válečné pozůstatky až v době, kdy počet válečných pozůstatků, pobírajících důchod, byl ohrožený a náklady vyřadily značných částek. To bylo jistě často příčinou přinejmenšího rozhodování o invaliditě legionářů. Také možnost získání nahradní existence z titulu invalidity přednostním právem (na příklad získání trafik, licencí, koncesí a pod.) byla jim pozdějším navratem ztracena, protože mnoho těchto možností k existenci zakotvení bylo už vyčerpano.

b) Zádáme, aby v jubilejním roce republiky s ostatními ustanoveními o legionářích byla také vyslovena amnestie pro ty legionáře-invalidy a legionářské důchodce, kteří v důsledku odsouzení trestním ztratili nárok na zaopatřovací požitky.

O d ů v o d n ě n í :

Důsledky odsouzení trestního postihují daleko těžší měrou důchodce legionářské, nežli jiného důchodce válečného pozůstatky. Kdežto zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a nař., v § 31. stanoví odnětí důchodu pro válečné pozůstatky jen v těch případech, kde byla rozsudkem vyslovena ztráta volebního práva, ztráta důchodce legionáře podle zákona ze dne 17. února 1922, čís. 76 Sb. z. a nař., nárok na zaopatřovací požitky při každém odsouzení, v němž byla vyslovena ztráta úřadu. Výplata důchodu u invalidů nelegionářů se zastavuje při odsouzení pro přestupek nebo přečin na jeden rok a při odsouzení pro zločin na tři roky po odbykání trestu vězení. Důchodce legionář ztrácí však při odsouzení nárok na zaopatřovací požitky navždy.

Tyto důsledky trestního odsouzení jeví se pro invalidy legionáře zvláště krutými, poněvadž se odnímá existenci podpora lidem se sníženou pracovní a výdělečnou způsobilostí. Kromě toho postihují důsledky odsouzení, jakož i odsouzení samo, zpravidla legionáře chudé, poněvadž je obecně známo, že nejčastěji příčinou toho, že se někdo ocílí v rozporu se zákonem, jsou spat-

ně nebo neuspořádané sociální poměry. Ustanovení, jimiž podléhají, byla míněna také pro jiné poměry a připady a nemohla přilhlížeti k zvláštním poměrům osob takto pod ně zahrnutých. Protože se jedná jen o několik desítek invalidů legionářů, kteří byli tak těžkými důsledky postiženi, nemělo by prominuti těchto důsledků žádného většího právního ani finančního dosahu.

II. Sociální zajištění legionářů práce neschopných.

2. Zádáme sociální zajištění legionářů a pozůstatků po nich (nezaopatřených vdov a sirot), kteří jsou bez své viny nezaměstnaní, práce neschopní a bez jakéhokoliv zabezpečení pro případ nemoci, invalidity a stáří, dále legionářů důchodců sociálních pojištoven a bratrských pokladěn tím způsobem, že jim bude zákonem zabezpečena z prostředků státních výplata měsíčního důchodu ve výši nejméně 300.— Kč, po případě, že jim bude na tuto částku doplňován jejich dosavadní důchod, a k tomu příplatek 30.— Kč na každé nezaopatřené dítě do stáří 18 let.

O d ů v o d n ě n í :

V Československé republice a v několika případech i v zahraničí žije dnes asi 5.000 československých legionářů, kteří následkem stáří nebo nemoci nejsou schopni výdělečné činnosti.

Jde zpravidla:

a) o dělníky, kteří nemají nároku na starobní zaopatřovací příspěvek nebo byli pojištěni pro případ stáří jen krátkou dobu;

b) o legionáře, kteří utrpěli úraz a nemohou následkem toho dostat práci, při němž pobírají jen malou rentu, která nestačí k živě;

c) o soukromé zaměstnance, kteří následkem nemoci ztratili místo, nebyli pojištěni 60 měsíců a nezískali tudíž nároku na invalidní důchod a pro nemoc nemohou získati zaměstnání;

d) o legionáře, kteří nemohou prokázat, že jejich neschopnost výdělečné činnosti jest v přímé souvislosti se službou v legiích, po případě s válečnou službou vůbec, o nichž však je notoricky známo, že jejich nynější stav byl zaviněn, po případě zhoršen službou v legiích, s nebo službou ve válece;

e) o živnostníky, kteří v krizi a nejčastěji také proto, že byli nemocní, přišli o své živnosti, dnes jsou stáří 60 i více let a živnosti nemohou provozovat také proto, že k tomu nemají potřebných prostředků;

f) o zemědělce, většinou malé chalupníky, kteří si na zadlužených chalupkách nemohli ustanovit výměnek. Děti, které by měly povinnost péče o ně, nejsou v takovém postavení, aby jim mohly pomoci, často už byla chalupa i prodána a legionář je odkázán jen na chudinskou péči obce. Ve velkém počtu případů jde k tomu ještě o osoby, které mají nezaopatřené děti ve stáří do 14 let.

Tyto zoufalé případy nezaviněné nouze jsou okolím všelijak posuzovány a působí zlobně na morálku našeho lidu.

III. Úvěrová pomoc legionářům.

3. Zádáme, aby legionářům, zejména legionářům samostatně podnikajícím, bylo umožněno soustředění jejich dluhů a přeměnění dluhů krátkodobých na dluhy dlouhodobé, které by mohli spláceti přiměřeně výnosu svých živností, nejvýše asi 5%, čítaje v to umořování i úrokování dluhu.

O d ů v o d n ě n í :

Většina legionářů zemědělců přebírala živnosti teprve po návratu do vlasti, nebo na nich hospodařila je krátkou dobu před válkou. Hospodářství byla v války velmi zanedbána. Nový nebo vrátnější se hospodář byl zpravidla nucen zařizovati mrtvý i živý inventář a musel investovat do polí a luk. Při tom musel zaplatit všechny dávky a poplatky, vyplatit vybavné srovnání, takže ve většině případů začínal hospodář se značným dluhem, který se mnohdy ještě zvětšoval následkem krize, neúrody, uhynutí dobytka a pod. Jejich situace je obtížná proto, že mají dlu-

hy na různých místech a často je jim úvěr vyvodován i z malicherných důvodů. Poněvadž si na značné zadluženosti hospodářství nemohou opatřit potřebný úvěr, jinde, je na jejich majetek vedena dražba, v které přicházejí o majetek a ocitají se v bídě.

Podobně je tomu i u legionářů živnostníků, kteří před válkou náleželi k vrstvám zamožným, ale v dobách poválečné krize byli nuceni své majetky zavlastit, při dnešním malém výnosu nemohou vždy dostat svým závazkům a přicházejí pak o majetek i živnosti v dražbách.

V úvalu tu přicházejí i soukromí zaměstnanci a dělníci, kteří si postavili vlastní domky, zpravidla bez státní záruky, a dnes, poněvadž nemají divějších výdělků a nemohou platit značně vysoké splátky, ztrácejí v dražbách majetek, do kterého vložili své celoživotní úspory.

Nejde o to, aby tu stát něčím přispěl na uplacení dluhů, ale jde o to

1. aby potřebnou dotaci umožnil Kancléř čes. legií, aby v případech, kde se jedná o záchranu majetku a tím i existence legionáře, mohla zasáhnouti, dluhy konvertovati a aby mohla umožnit legionářům takové splátky, které by byly úměrné výnosu jejich hospodářství nebo živnosti, po případě jejich příjmům.

2. aby legionářům zemědělcům byla ministerstvem zemědělství poskytnuta dlouhodobá konverzní zápůjčka na malý úrok.

3. aby totéž opatření pro legionáře živnostníky bylo učiněno v rámci působnosti ministerstva průmyslu, obchodu a živnosti.

Naléhavost konečného řešení této otázky uznal i sám zkonodárné, když v důvodové zprávě k značně sníženému rozpočtu Kancléře čes. legií na rok 1938 uvedl, že tato otázka musí být řešena odděleně.

(Pokračování příště.)

Razítka jen u Peterky PRAHA VIII., Primátorská 58.

o r g a n i s a č n í

Liboc.

Ve středu dne 21. června t. r. na schůzi jednoty čsl. Orla promluvil br. župní náčelník Třešňák o přípravách a pracích pražských jednot při III. všeorelském sletu, který se bude konati příštím rokem v Praze. Po něm ujal se slova zemský předseda katol. legionářů br. dr. Polanský, aby přítomnému členstvu vysvětlil velký význam jednoty přátel katol. legionářů, která chce v ideích legionářských soustřediti a vychovávat všechny upřímně katolicky-Cechy k nezárodné lásce a obětím pro stát a vlast jak to činili legionáři. Jednatel Zemského svazu katol. legionářů br. J. V. Křiklava ve svém zdvorném prosluvu vyzdvihl dobrovolnou kázeň legionářskou, která musí býti vzorem zvláště v řadách orelských. Jednota přátel katol. legionářů nebude spolkařit, ale bude vychovávat v duchu osvobozeneckých ideí a svatováclavské tradice katoliky k plnění všech povinností pro stát a vlast nutných. Dále promluvil vd. Koudelka o orelš. funkcionář. Takřka všichni přítomní přihlásili se za členy jednoty přátel, získáno několik odběratelů Svatováclavské Stráže a předsedou skupiny Jednoty přátel zvolen br. P. Koudelka, jednatel br. Lukavský a pokladníkem br. Synek. Libocké orelstvo budí příkladem ostatnímu orelstvu pražskému.

Vršovice-Horky.

V pátek 24. června konala se zde četné navštívená schůze katoliků za předsednictví br. Mejstřika. Promluvil na ni br. Brejcha, br. ppik. Ing. K. Joachim o významu plynových masek, br. J. Křiklava o legionářské tradici, br. továrník Šatranec vzpomněl průkopnické práce katoliků a na konec o významu jednoty katol. legionářů br. dr. D. F. Polanský. Všichni přítomní přihlásili se za členy J. P. a několik nových odběratelů Svatováclavské Stráže. Předsedou skupiny zvolen br. Jira, místopředsedou br. Svoboda, jednatel br. Ludvík a pokladníkem br. Čudý. Zajímavé jest, že se zde přihlásili 3 noví členové lidové organizace. Kde budou katolíci následovat?

o r e l s t v o

Sokol dostává rozum. Ve Voticích v veřejné cvičení III. okrsku sokalské župy byl pozván tamní Orel. Jednota zúčastnila se 30člennou krojovanou delegací a zástupce Orelstva na cvičišti promluvil.

Legionáři okresu Litomyšl, Polička a Skutčev zúčastnili se v neděli 3. července v historických uniformách okrskového cvičení čsl. Orla a oslav 15letého výročí založení místní jednoty na Sebraních u Litomyšle. Z Krounév bude vypraven autobus.

z legionář. života

Legionáři na lidových kandidátkách. Při posledních volbách do obcí kandidovala celá řada legionářů-katolíků a byli bychom našim čtenářům povděční, kdyby nám napsali, kde byli legionáři katolíci do obcí zastupitelstva zvoleni. V Praze do ústř. zastupitelstva na kandidátce čsl. strany lidové byli kandidováni bratři: JUDr. a Ph. Dr. D. Polanský, V. Svec. do místních zastupitelstev bratři: J. Winkler, Fr. Koubík, A. Honsa, J. Minařík (chof legionáře pí M. Machová), v Chodově br. V. Vit. V Krounév byl zvolen br. Jos. Škl. Napište nám další, abychom jejich jména mohli otisknouti ve Stráž. a zdůraznit tak práci našich členů v samosprávě.

Pro zajištění stáří legionářů.

Všechny legionářské organizace předložily prezidentu republiky, vládě a posl. kruhům memorandum, aby v jubilejním roce bylo alespoň trochu pamatováno na hospodářské zabezpečení nemajetných a přestářelých bratří a invalidů. — Memorandum budeme po částech ve „Sv. Stráži“ uveřejňovati. Za ústřední jednotu čsl. legionářů ve společném výboru a komisi spolupracovali bři ppik. Pelich, Foltín a Křiklava.

volná místa

Na st. průmyslové škole v Bábě Štátníci obsadí se místo výpomocné síly pro školnické práce. Žádosti do 31. VII. 1938. Blíží v Úředním listě č. 148.

Okresní úřad v Ném. Brodě obsadí místo okresního cestáře. Žádosti do 20. VII. 1938. Blíží v Úředním listě č. 148.

V systemizovaném osobním stavu úředníků kancelářské služby pro vlastní službu kancelářskou v obvodu zemského finančního ředitelství v Praze obsazeno bude 14 volných služebních míst. Žádosti do 16. VII. 1938. Blíží v Úředním listě č. 148.

Vrchní správa Masarykovy veřejné nemocnice v Pelhřimově obsadí 1 místo správního úředníka. Žádosti do 20. VII. 1938. Blíží v Úředním listě č. 147.

Podle usnesení obecního zastupitelstva v Krnsku obsadí se místo obecního posla a pomocného. Žádosti do 31. VII. 1938. Blíží v Úředním listě č. 147.

Dům se bourá

Rozprodám celý sklad nábytku hluboko pod cenou.

R. Bukáček,
Praha - Karlín,
Královská 47. — Telefon 61705.

KDO CHCE PSACÍ STROJ PORTABLE (kufříkový)?

Prodám několik továrně nových strojů Portable a úplnou písemnou zárukou hluboko pod cenou, z důvodů skladových. Generální zást. psacích strojů, **Praha XII., Pflomyševská 26.** Těž 2 n a měsíční splátky po 50 Kč.

Hlavní název: **Svatováclavská stráž**

Názvy článků: **Naši u Zborova, Teplice-Šanov**

Stránky: **[1], [2], [3], [4]**